

MEJERIHANTERING OCH BOSKAPSSKÖTSEL

VETERINÄRA RAD.

Kons behandling under kalvningen.

Atskilliga kor och kalvar bliva fördärvade und. förlossningen på grund av oriktig behandling.

Kalvkon bör placeras i en väl strödd box eller ett rymligt bås, och helst tvättas över hela bakdelen för att minska risken för infektion av de vidöppna förlossningsvägarna. Många kor behöva hjälp vid kalvningen, men hjälpen får ej ske på ett sätt som skadar moderdjur eller foster.

Förlossningen inleds med att födelsväggarna vidgas för fostrets passage. Vidningen går tämligen fort och uppkommer därigenom, att de vätskefyllda fosterhinnorna på grund av livmodermuskulaturens sammandragningar (värkar) pressas mot livmodermunnen.

Korn är under denna period, orolig, lägger sig och reser sig. Sedan fosterhinnorna (vattenkalven) pressats ut genom livmodermunnen brista dessa och en del av fostervattnet tömmer ut. Kalven måste nu födas tämligen fort, annars dör den lätt, och födelsväggarna bliva torva, så att förlossningen blir svår och riskabel. Efter att delar av fostret kommit ut i skidan, hjälper även kraftiga kontraktioner av bukmuskulaturen, krystningar, till att driva fostret fram.

Allt som oftast händer det emellertid, att förlossningen ej kommer igång eller stannar av trots kraftiga värkar och bukpress. Detta kan bero på att livmodermunnen ej är tillräckligt öppen, att livmodern är uttröttad och slapp eller vriden kring sin längdaxel, att fostret är för stort eller ligger fel etc.

Om förlossningen sedan vattenkalven brustit ej inom några timmar fullbordas eller trots kraftiga värkar och krystningar ej kommer i gång bör ladugårdsskötaren undersöka kon. Före undersökningen tvättas kon noggrant a yttre könsorganen och närmast angränsande delar med tvål och varmt vatten tillsatt med en ringa mängd antiseptikum, exempelvis terapogen. Händer och armar tvättas på samma sätt och ingnides med ren vaselin eller olja. Naglarna skola vara kortklippta. Vid undersökningen tar man reda på om livmodermunnen är öppen, samt om kalven ligger rätt i framlänges, eller baklänges läge. På framdelen igenkännes framknä, armbågsleden och huvudet, på bakdelen svans, ändtarmsöppning och hasspetsen.

Är livmodermunnen öppen och kalven i rätt läge, fördras i alla fall ibland hjälp medels dragning i fostret. Bäst lämpar sig för detta rena klädesstreck utan stora knutar. Onödigt gnidning och retning i skidan måste undvikas.

I allmänhet få ej mera än två man dra i fostret. Gär det för dessa att dra kalven så långt fram, att framknäna äro utanför blygden (i baklänges läge hasspetsarna) och kalvens nos ligger strax med om knäet, kan kalven oftast framdras utan skada för moderdjuret. Dragningen bör ske växelvis och ej samtidigt i bägge benen. Först sedan bogarna, respektive höftknö-larna äro framme, drar man i båda benen. Även bör dragningen försiggå i förlossningskanalens riktning, d. v. s. i framlänges läge först litet uppåt sedan nedåt, i baklänges läge först mera rakt ut, sedan nedåt. Stor försiktighet måste iakttagas i synnerhet hos kvigor. För stort våld kan medföra förlamning av bakdelen och är även att anse som onödigt djurplågeri.

Vid felaktiga lägen måste kalven skjutas in innan ut-rättningen företages. Sedan förlossningen är över, bör kon ställas högre med bakdelen (livmoderframfall).

En kompetent ladugårdsskötare bör kunna bedöma om en förlossning förlöper normalt, om det är enklare fel, som han själv kan klara, eller om sakkunnig hjälp måste tillkallas. I det senare fallet skall detta ske omedelbart för att ej kons liv eller framtida produktion skall äventyras.

VÄRPHÖSENS UTFODRING UNDER VINTERN.

De kycklingar vilka icke börjat värpa då den kalla årstiden kommer skola till största delen utfodras med grönfoder och i största möjliga utsträckning tillatas att vistas ute i det fria. Många hönsskötare göra det misstagen att för tidigt börja utfodra kycklingarna med foder som innehåller, alldeles för stor protein procent. Detta gör nog att värpningen börjas tidigt men äggen bli små och äggläggningen upphör efter kort tid. Inkomsten från hönsgården beror på utfodringen, att väl avvägda mängder spillisad och drav gives så att hönsen hållas i god kondition. Skulle man finna att hönsen bli för feta skall man öka givande av drav och minska på utfodringen med säd. Skulle hönsen magra ökar man utfodringen med säd och minskar på givan av drav. I senare fallet minskas helt naturligt äggläggningen men skulle en hönsskötare då han ser att hönsen magra fortsätta med utfodring som tydligt visar att den är fel avvägd kan han vara säker på att hönsen till sist alldeles sluta upp att värpa och att det skall taga åtskilliga månader innan hönsgården lämnar samma avkastning som förut. Drav skall alltid finnas tillgängligt för hönsen och så även friskt vatten samt om möjligt även mjölk. Utfodringen med säd bör man till största delen göra på kvällen men man kan mycket väl göra en början ti-

digt på morgonen med att strö ut något litet på golvet, detta mest för att hönsen då under sökandet efter sädeskornen erhålla motion.

Det finnes i marknaden en stor mängd olika sorters blandningar såväl vad beträffar spillisad som drav, vilka kunna framställas mycket billigare av hönsskötaren själv. De i blandningen förekommande beståndsdelarna bestämmas huvudsakligen av vilka sorter man kan erhålla till det förmånligaste priset.

De blandningar av säd och drav vilka för närvarande, enligt uppgifter från försöks-gårdar, ställa sig mest ekonomiskt fördelaktiga äro: av säd, vete 50 procent; korn 20 procent; havregröpe 15 procent och krossat korn 15 procent, drav, 0,5 del kli, 0,5 del krossade alfalfa blad, en del "middlings," en del krossad majs, en del finmalen havre, en halv del köttfoder, tre procent benmjöl, en procent salt, samt två procent fisklevertran.

Ett utmärkt köttfoder får man genom att blanda samre kött (malet), fiskmjöl och torrmjöl.

Beträckt med utslag.

Herr H. Koschoitsky i Cassville, N. J., skriver: "Min sjuttonårige sons ansikte var beträckt med utslag och bölder, vilka ha försvunnit efter en genomgående behandling med Dr. Peters Kuriko." Denna vitt omkring kända örtmedicin har en förträfflig inverkan på av-söndringsprocessen. Den av-lägsnar orenheter ur kroppen, reglerar tarmarna och ökar urinavsöndringen. Gör ett försök med den. Endast speciella lokalagenter, anställda av Dr. Peter Fahrney & Sons Co., Chicago, Ill., kunna tillhandahålla den.

Levereras tullfritt i Canada.

NAGRA ORD OM ÅKERJORDENS DJUPBEARBETNING.

Av agronom Gösta Sandberg.

För våra kulturväxters trivsel spelar matjordlagrets djuplek en avsevärd roll. Kulturväxterna, framför allt de ettåriga, utbreda sin huvudsakliga rotmassa i matjordslaget till c:a 15—20 cm. djup. Fleråriga växter såsom klöverarterna, luzern samt de vilda, mångåriga växterna sända ned rötter på betydligt större djup, men för det övervägande antalet odlade fältväxter gäller, att deras huvudsakliga rotmassa är utbredd i ett jordlager av ovan angivna djup.

Är alven mycket hård och näringsfattig samt kanske alltför starkt vattenhållande, blir för växterna tvungna att endast utbreda rötterna i den jordvolym, som är bearbetad av plogen. Det är då tydligt, att ett ökat bearbetningsdjup bidrar till att underlätta växtrötternas nedträngande rent mekaniskt, ävensom lockar till ett utbredande på större djup, då tillgången på näringsämnen därstädes är föder. För att en fördjupning av matjordslaget skall kunna företagas med fördel fordras dock att jorden ej är vattensjuk.

Genom att bearbetningsdjupet ökas, får luften tillträde djupare ned, vilket är gynnsamt för växtrötternas andning, såväl som för de i önskvärd riktning arbetande jordbakterierna. I följd härav

kunna växtrötterna sprida sig till större djup, och bidra de vid deras förmultning till ökandet av jordens mullhalt, vilket för de flesta jordar är önskvärt. Genom ökad bakterieverksamhet riktas jorden på upptaggar växtnäring, icke minst ifråga om det dyrbara salpeterkvävet.

I och med att jorden blir mera porös ökas dess vattenabsorberande förmåga. Likaledes kvarhåller den vattnet bättre under torka, bägge dessa förhållanden synnerligen gynnsamma för växternas utveckling. Dock bör givetvis en ändamålsenlig dränering sörja för, att jorden ej kommer att hålla för mycket vatten.

Ett djupt matjordslager är således ur flera synpunkter synnerligen fördelaktigt för kulturväxternas utveckling, och bör man ju givetvis beträffande åkerns brukning söka komma så nära som möjligt trädgårdsjordens. Denna djupgräves ju alltemellan till 35—40 cm. för att få en djup matjord, ur vilken de näringskrävande men på samma gång avkastningsrika trädgårdsväxterna skola kunna hämta sin näring.

Emellertid är det ingalunda att tillråda att på en gång på-börja en djupbearbetning av jorden, avsevärt överstigande det vanliga plogdjupet. Man skulle i så fall plöja upp en massa "rå" alv, vilken i de flesta fall skulle vara otjänlig för kulturväxterna. Man kan dock bearbeta jorden till stort djup, utan att någon rå alv behöver komma upp till ytan och bli inblandad i matjorden, nämligen genom s. k. alvluckring, varom mera nedan.

Det lämpligaste sättet att fördjupa matjordslaget är att göra detta så småningom med någon cm. i taget vid varje plöjning. Man plöjer då ej upp mera alv än att denna utan olägenhet kan inblandas i matjorden. Detta gäller särskilt då denna plöjning till ökat djup sker på hösten. Den upplöjda råa jorden får då ligga utsatt för väder och vind, och hinna eventuellt förekommande, för växterna giftiga eller mindre lämpliga, ämnen neutraliseras och bortsöljas. Även under trädesåret kan givetvis denna ökning av plöjningsdjupet verkställas.

Är alven av sådan beskaffenhet, att man ej vill ha den inblandad i matjorden även i små mängder eller tillräcklig dragkraft för denna djupare plöjning ej förefinnes, kan man, som ovan påpekats, fördjupa matjorden genom alv-luckring.

Man kör då i plogfärans botten med s. k. alvluckrare, vilket redskap kan vara av olika konstruktion. Det luckrar upp alven 25—30 cm. under plogfärans botten utan att någon alvjord blir inblandad i matjorden. Genom att alven blivit luckrad, får luften lättare tillträde, varigenom alven så småningom övergår till matjord och blir tjänlig för växtrötterna, vilka även få lättare att nedtränga i densamma.

Ett djupt matjordslager ökar förutsättningarna för erhållande av höga skördar, varför det bör ligga i varje jordbrukares intresse att på lämpligt sätt söka ernå denna jordförbättring.

Kompaniadjutanten S. var mycket skicklig men även mycket hetlevrad och av någon anledning alla furiers svurne

SNABBHET.

Då Ni sänder penningar hem, kan Ni sända dem genom

CANADIAN NATIONAL EXPRESS

på följande sätt:

Snabbt, Per Post

Snabbare, Per Radio

(Ni inbesparar från 10 till 12 dagar)

Snabbast, Per Direkt Kabel.

Penningarne utbetalas vanligen på andra eller tredje dagen från den dag, då de av-sändas från Montreal.

Vid varje särskilt tillfälle införskaffa vi för Eder räkning ett undertecknat kvitto från den person, till vilken penningarne skola utbetalas, och översända detsamma till Eder eller till det kontor, där Ni inbetalat penningarne.

Canadian National Railways' närmaste järnvägsagent kan sända Edra penningar på vilket som helst av ovan-nämnda sätt. Begär upplysningar eller tillskriv:

W. H. BRYCE, Manager

Money Order Dept.
Canadian National Express,
355 McGill Street, Montreal.

fiende. Såsom ansvarig för för-rädet tillsatte han 77 Ivarsson att ha den direkta tillsynen däröver. Ivarsson hade fått ett mindre uppdrag att verkställa men visade sig ovanligt snart åter på expeditionen.

— Har Ivarsson redan utfört, det jag sa till om?

— Nej fanjunkare, furir Johansson skickade mig.

— Furir Johansson! Ivarsson tar inte order av några furier.

— Nej fanjunkare, men...
— Ivarsson är mer än de!
— Ja fanjunkare, de ä jag.
— Ivarsson är lika mycket som jag!

— Ja fanjunkare, de ä jag.
— Ivarsson är mer än jag!
— Ja fanjunkare, de ä jag.

Varefter Ivarsson fick av-träda, då S. uppenbarligen fann sig förhindrad att på stå-ende fot utnämna honom till löjtnant.

..Kompaniet har haft övning. Vid genomräkningen av persedlarna visar det sig att 1 st. hovtång och 1 st. mattband (i rulle) ha blivit borttappade i snön. Majorsförhör. Då inget resultat kan ernås, slutar majoren förhöret med följande ord:

— Att hovtången kom bort, det kan jag mycket väl förstå, men att mattbandet, som var 80 meter långt, kom bort, det kan jag däremot inte förstå.

Det rätta för dålig mage

För magsmärtor efter måltiderna såsom gas eller syrlighet eller väderspänning i magen, har Bismarcked Magnesia visat sig vara det bästa läkemedlet. Det verkar omedelbart efter man tagit en dos av detsamma och kostar endast ett par cent hos Eder närmaste apotekare denna särskilt för mågskömmer preparerade form av Magnesia är ett icke laxativt medel. Fråga Eder apotekare.